

Historia klasa VIII

Wymagania na ocenę śródroczną

Ocena	Wymagania
Dopuszczająca	Uczeń: <u>Wiadomości i umiejętności:</u> – wyjaśnia znaczenie terminu: wojna błyskawiczna (<i>Blitzkrieg</i>) – zna daty: agresji Niemiec na Polskę (1 IX 1939), wkroczenia Armii Czerwonej do Polski (17 IX 1939) – identyfikuje postacie: Adolfa Hitlera, Józefa Stalina – wymienia etapy wojny obronnej Polski – wyjaśnia przyczyny klęski Polski we wrześniu 1939 r. – wyjaśnia znaczenie terminów: alianci, bitwa o Anglię, kolaboracja – zna daty: ataku III Rzeszy na Francję (10 V 1940), bitwy o Anglię (VII–X 1940) – wymienia państwa, które padły ofiarą agresji sowieckiej oraz niemieckiej do 1941 r. – wyjaśnia znaczenie terminu: plan „Barbarossa” – zna daty: agresji Niemiec na ZSRS (22 VI 1941), bitwy pod Stalingradem (VIII 1942 – II 1943) – omawia przełomowe znaczenie bitwy stalingradzkiej dla przebiegu II wojny światowej – wyjaśnia znaczenie terminów: ruch oporu, getto, Holokaust, obóz koncentracyjny – przedstawia założenia rasowej polityki hitlerowców oraz metody jej realizacji – wyjaśnia znaczenie terminu: bitwa o Atlantyk – zna daty: ataku Japonii na USA (7 XII 1941), bitwy pod El Alamein (X–XI 1942), bitwy o Midway (VI 1942) – identyfikuje postać: Franklina Delano Roosevelta – wymienia główne strony konfliktu w Afryce i w rejonie Pacyfiku oraz ich najważniejsze cele strategiczne – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>Karta atlantycka</i>, Wielka Koalicja, Wielka Trójka – zna datę: podpisania <i>Karty atlantyckiej</i> (14 VIII 1941 r.) – identyfikuje postacie: Józefa Stalina, Franklina Delano Roosevelta, Winstona Churchilla – wyjaśnia genezę powstania i cele Wielkiej Koalicji – wyjaśnia znaczenie terminów: Generalne Gubernatorstwo, wysiedlenia, deportacja, sowietyzacja – wskazuje na mapie tereny pod okupacją niemiecką i sowiecką – charakteryzuje główne cele niemieckiej i sowieckiej polityki okupacyjnej – wyjaśnia znaczenie terminu: rząd emigracyjny – identyfikuje postać: Władysława Sikorskiego – przedstawia okoliczności powstania polskiego rządu emigracyjnego – wyjaśnia, jakie znaczenie miała działalność rządu emigracyjnego dla Polaków w kraju i na uchodźstwie – wyjaśnia znaczenie terminów: Polskie Państwo Podziemne, Armia Krajowa (AK) – zna datę: powstania AK (14 II 1942) – identyfikuje postacie: Stefana Roweckiego ps. Grot, Tadeusza Komorowskiego ps. Bór – wymienia sfery działalności Polskiego Państwa Podziemnego – wyjaśnia, jaką rolę odgrywała Armia Krajowa – wyjaśnia znaczenie terminu: akcja pod Arsenalem – zna datę: akcji pod Arsenalem (III 1943) – identyfikuje postać: Jana Bytnara ps. Rudy – przedstawia przyczyny i skutki akcji pod Arsenalem – wyjaśnia znaczenie terminów: łapanka, Holokaust, getto – wymienia postawy Polaków wobec polityki okupanta niemieckiego – przedstawia metody eksterminacji narodu żydowskiego – wyjaśnia znaczenie terminu: godzina „W” – zna czas trwania powstania warszawskiego (1 VIII–2 X 1944) – przedstawia przyczyny i opisuje skutki powstania warszawskiego – wyjaśnia znaczenie terminu: Polskie Siły Zbrojne na Zachodzie – wymienia i wskazuje na mapie miejsca najważniejszych bitew II wojny światowej z udziałem Polaków (walki o Narwik, bitwa o Anglię, oblężenie Tobruku, Monte Cassino,

	Arnhem) – wyjaśnia znaczenie terminów: Manifest PKWN, Polska lubelska, Tymczasowy Rząd Jedności Narodowej (TRJN) – zna daty: ogłoszenia Manifestu PKWN (22 VII 1944), powstania TRJN (VI 1945) – wyjaśnia, w jakich okolicznościach komuniści przejęli władzę w Polsce – omawia okoliczności i skutki powstania TRJN – wyjaśnia znaczenie terminów: Organizacja Narodów Zjednoczonych, Karta Narodów Zjednoczonych – zna daty: podpisania Karty Narodów Zjednoczonych (VI 1945), konferencji poczdamskiej (VII–VIII 1945) – identyfikuje postacie: Józefa Stalina, Harry’ego Trumana – wymienia postanowienia konferencji w Poczdamie – przedstawia cele ONZ – wyjaśnia znaczenie terminów: żelazna kurtyna, zimna wojna, mur berliński – zna daty: proklamowania RFN (IX 1949), powstania NRD (X 1949), budowy muru berlińskiego (1961) – identyfikuje postać: Harry’ego Trumana – wskazuje na mapie terytorium RFN i NRD – wyjaśnia, czym była zimna wojna – przedstawia przyczyny powstania dwóch państw niemieckich – wyjaśnia znaczenie terminu: mur berliński – zna daty: rozpoczęcia budowy muru berlińskiego (VIII 1961), zburzenia muru berlińskiego (XI 1989), zjednoczenia Niemiec (1990) – wymienia przyczyny zbudowania muru berlińskiego – omawia okoliczności upadku muru berlińskiego – wyjaśnia znaczenie terminów: kraje demokracji ludowej, powstanie węgierskie – zna datę: wybuchu powstania węgierskiego (X 1956) – omawia cechy charakterystyczne państw demokracji ludowej – wymienia przyczyny i skutki powstania węgierskiego w 1956 r. – zna datę: wojny w Korei (1950–1953) – wskazuje na mapie Koreę, Wietnam i Chiny – wymienia komunistyczne kraje Dalekiego Wschodu – omawia przyczyny i skutki konfliktów w Azji w czasie zimnej wojny – wyjaśnia znaczenie terminów: dekolonizacja, Trzeci Świat – wskazuje przyczyny rozpadu systemu kolonialnego – wyjaśnia znaczenie terminów: Bliski Wschód, konflikt żydowsko-palestyński – omawia charakter konfliktu bliskowschodniego – wyjaśnia znaczenie terminów: praska wiosna, wyścig zbrojeń – zna datę: praskiej wiosny (1968) – identyfikuje postać: Fidela Castro – omawia przyczyny i skutki praskiej wiosny – wyjaśnia, na czym polegała rywalizacja między USA i ZSRS w dziedzinach: wojskowości i podboju kosmosu – wyjaśnia znaczenie terminów: traktaty rzymskie, Unia Europejska, euro – zna daty: powstania EWWiS (1952), podpisania traktatów rzymskich (1957), powstania Unii Europejskiej (1993) – identyfikuje postać: Roberta Schumana – wskazuje na mapie państwa założycielskie EWG – podaje przyczyny integracji europejskiej – wyjaśnia znaczenie terminu: rewolucja obyczajowa – omawia cechy charakterystyczne rewolucji obyczajowej i jej skutki
Dostateczna	<u>Wiadomości i umiejętności:</u> – wyjaśnia znaczenie terminów: bitwa graniczna, „dziwna wojna”, internowanie – zna daty: bitwy o Westerplatte (1–7 IX 1939), wypowiedzenia wojny Niemcom przez Francję i Wielką Brytanię (3 IX 1939), kapitulacji Warszawy (28 IX 1939) – identyfikuje postacie: Henryka Sucharskiego, Edwarda Rydza-Śmigłego, Stefana Starzyńskiego – wskazuje na mapie kierunki uderzeń armii niemieckiej i sowieckiej

- charakteryzuje etapy wojny obronnej Polski
- opisuje przykłady bohaterstwa polskich żołnierzy
- przedstawia przykłady zbrodni wojennych dokonanych przez Niemców w czasie wojny obronnej Polski
- wyjaśnia znaczenie terminu: linia Maginota
- zna daty: napaści niemieckiej na Danię i Norwegię (9 IV 1940), ataku Niemiec na Jugosławię i Grecję (6 IV 1941)
- identyfikuje postacie: Winstona Churchilla, Charles’a de Gaulle’a
- wskazuje na mapie obszary zagarnięte przez ZSRS i III Rzeszę do 1941 r.
- przedstawia cele polityki Hitlera i Stalina w Europie w latach 1939–1941
- przedstawia najważniejsze działania wojenne w Europie z lat 1939–1941
- wyjaśnia główne przyczyny pokonania Francji przez armię niemiecką w 1940 r.
- wyjaśnia znaczenie terminu: Wielka Wojna Ojczyźniana
- zna datę: bitwy pod Moskwą (XI–XII 1941)
- identyfikuje postać: Geоргija Żukowa
- wskazuje na mapie przełomowe bitwy wojny Niemiec i ZSRS: pod Moskwą i pod Stalingradem
- wyjaśnia przyczyny ataku III Rzeszy na Związek Sowiecki
- przedstawia etapy wojny niemiecko-sowieckiej
- wyjaśnia, jakie czynniki spowodowały klęskę ofensywy niemieckiej na Moskwę w 1941 r.
- wyjaśnia znaczenie terminów: pacyfikacja, Generalny Plan Wschodni, gwiazda Dawida, obóz zagłady
- zna datę: powstania Generalnego Planu Wschodniego (1942)
- identyfikuje postacie: Adolfa Eichmanna, Ireny Sendlerowej
- wymienia założenia niemieckiego Generalnego Planu Wschód
- charakteryzuje politykę okupacyjną Niemiec
- wymienia kraje, w których powstały rządy kolaborujące z Niemcami, oraz kraje, gdzie rozwinął się ruch oporu
- wyjaśnia, jakimi sposobami ludność terenów okupowanych niesła pomoc Żydom
- omawia bilans Holokaustu
- wyjaśnia znaczenie terminów: Afrika Korps, pakt trzech, wilcze stada, konwój, Enigma
- zna daty: podpisania paktu trzech (IX 1940), bitwy na Morzu Koralowym (V 1942), kapitulacji wojsk włoskich i niemieckich w Afryce (V 1943)
- identyfikuje postać: Erwina Rommla
- wyjaśnia, na czym polegało strategiczne znaczenie bitew pod El Alamein i pod Midway i lokalizuje je na mapie
- wyjaśnia znaczenie bitwy o Atlantyk dla losów II wojny światowej
- wyjaśnia znaczenie terminów: konferencja w Teheranie, operacja „Overlord”
- zna daty: bitwy na Łuku Kurskim (VII 1943), konferencji w Teheranie (XI–XII 1943), lądowania wojsk alianckich na Sycylii (VII 1943), bitwy o Monte Cassino (V 1944), operacji „Overlord” (6 VI 1944)
- przedstawia decyzje podjęte podczas obrad Wielkiej Trójki w Teheranie
- wyjaśnia, na czym polegało strategiczne znaczenie bitew i operacji militarnych na froncie wschodnim i zachodnim w latach 1943–1944
- wyjaśnia znaczenie terminów: operacja berlińska, bezwarunkowa kapitulacja, kamikadze
- zna daty: operacji berlińskiej (IV 1945), zrzucenia bomb atomowych na Hiroszimę i Nagasaki (6 i 9 VIII 1945), bezwarunkowej kapitulacji Japonii (2 IX 1945)
- przedstawia wielkie operacje strategiczne na froncie wschodnim i zachodnim
- omawia okoliczności kapitulacji Japonii
- wyjaśnia znaczenie terminów: traktat o granicach i przyjaźni, łapanka, volkslista, akcja AB
- zna daty: podpisania traktatu o granicach i przyjaźni (28 IX 1939), akcji AB (V–VI 1940), zbrodni katyńskiej (IV–V 1940)
- wskazuje na mapie miejsca masowych egzekucji Polaków pod okupacją niemiecką oraz zsyłek i kaźni ludności polskiej w ZSRS
- podaje przykłady terroru niemieckiego i sowieckiego
- wyjaśnia, jaki cel zamierzali zrealizować Niemcy, mordując

polską inteligencję

- omawia okoliczności i przebieg zbrodni katyńskiej
- wyjaśnia znaczenie terminów: układ Sikorski–Majski, armia Andersa, sprawa katyńska, katastrofa gibraltarska
- zna daty: powstania rządu emigracyjnego (IX 1939), układu Sikorski–Majski (30 VII 1941), zerwania stosunków rządu emigracyjnego z ZSRS (25 IV 1943), katastrofy gibraltarskiej (4 VII 1943)
- identyfikuje postacie: Władysława Raczkiewicza, Władysława Andersa, Stanisława Mikołajczyka
- omawia postanowienia układu Sikorski–Majski
- przedstawia okoliczności formowania się Armii Polskiej w ZSRS
- wyjaśnia przyczyny zerwania przez ZSRS stosunków dyplomatycznych z polskim rządem emigracyjnym w Londynie
- wyjaśnia znaczenie terminów: Związek Walki Zbrojnej (ZWZ), Delegatura Rządu RP na Kraj, Rada Jedności Narodowej (RJN), Szare Szeregi, mały sabotaż, dywersja
- zna datę: powstania Delegatury Rządu RP na Kraj (XII 1940)
- identyfikuje postacie: Kazimierza Sosnkowskiego, Jana Bytnara ps. Rudy
- wskazuje na mapie rejony najintensywniejszej działalności polskiej partyzantki
- przedstawia struktury Polskiego Państwa Podziemnego
- omawia rolę Rady Jedności Narodowej w strukturach Polskiego Państwa Podziemnego
- wyjaśnia, na czym polegała działalność Delegata Rządu na Kraj
- wyjaśnia znaczenie terminów: Generalny Plan Wschód, Rada Pomocy Żydom „Żegota”, Sprawiedliwy wśród Narodów Świata, rzeź wołyńska
- zna daty: powstania Generalnego Planu Wschód (1942), wybuchu powstania w getcie warszawskim (19 IV 1943), rzezi wołyńskiej (1943)
- identyfikuje postacie: Marka Edelmana, Ireny Sendlerowej, Józefa i Wiktorii Ulmów
- przedstawia założenia Generalnego Planu Wschód
- wyjaśnia, w jakim celu okupanci prowadzili walkę z polską kulturą
- wyjaśnia znaczenie terminu: plan „Burza”, zrzuty
- zna daty: opracowania planu „Burza” (1943/1944)
- identyfikuje postać: Tadeusza Komorowskiego ps. Bór, Leopolda Okulickiego
- przedstawia założenia planu „Burza”
- charakteryzuje etapy przebiegu powstania warszawskiego
- zna daty: walk o Narwik (V 1940), walk o Tobruk (VIII – XII 1941), walk o Monte Cassino (V 1944), bitwy pod Lenino (X 1943)
- identyfikuje postać: Władysława Andersa
- wymienia polskie formacje wojskowe uczestniczące w najważniejszych bitwach II wojny światowej
- wyjaśnia znaczenie terminów: Polska Partia Robotnicza (PPR), proces szesnastu
- zna daty: powstania PPR (1942), konferencji w Teheranie (1943), konferencji w Jałcie (II 1945), procesu szesnastu (VI 1945),
- identyfikuje postacie: Stanisława Mikołajczyka, Leopolda Okulickiego, Bolesława Bieruta
- wymienia postanowienia konferencji w Teheranie i w Jałcie dotyczące sprawy Polski
- przedstawia najważniejsze etapy procesu przejmowania władzy w Polsce przez komunistów
- przedstawia metody działania polskich komunistów w celu przejęcia władzy w państwie
- wyjaśnia znaczenie terminów: układ dwubiegunowy, procesy norymberskie, Rada Bezpieczeństwa ONZ, Zgromadzenie Ogólne ONZ, sekretarz generalny ONZ, *Powszechna deklaracja praw człowieka*, strefa okupacyjna
- zna daty: konferencji założycielskiej ONZ (IV 1945), I procesu norymberskiego (XI 1945 – X 1946), uchwalenia *Powszechnej deklaracji praw człowieka* (1948)
- wskazuje na mapie podział Europy na blok zachodni i wschodni
- przedstawia bilans II wojny światowej dotyczący strat ludności i zniszczeń
- omawia strukturę ONZ i jej działalność w okresie powojennym
- opisuje politykę zwycięskich mocarstw wobec Niemiec
- wyjaśnia znaczenie terminów: doktryna Trumana, blokada Berlina Zachodniego, NATO
- zna daty: ogłoszenia doktryny Trumana (III 1947), blokady Berlina Zachodniego (VI 1948–V 1949), powstania NATO (1949)
- identyfikuje postać: Konrada Adenauera

- wskazuje na mapie żelazną kurtynę
- przedstawia sposób przejmowania władzy przez komunistów w państwach Europy Środkowo-Wschodniej
- wyjaśnia, w jaki sposób doktryna Trumana miała powstrzymać rosnące wpływy komunistów na świecie
- wskazuje okoliczności powstania NATO
- opisuje okoliczności budowy muru berlińskiego
- wyjaśnia znaczenie terminów: odwilż, tajny referat Chruszczowa, destalinizacja, Układ Warszawski
- zna daty: śmierci J. Stalina (5 III 1953 r.), powstania Układu Warszawskiego (1955), XX Zjazdu KPZR (II 1956)
- identyfikuje postać: Nikity Chruszczowa
- wyjaśnia znaczenie śmierci Stalina dla przemian w ZSRS i krajach demokracji ludowej
- omawia przejawy odwilży w ZSRS
- przedstawia najważniejsze tezy referatu N. Chruszczowa na XX Zjeździe KPZR i konsekwencje wygłoszenia tego przemówienia
- omawia okoliczności powstania i znaczenie Układu Warszawskiego
- wymienia przejawy odprężenia w relacjach międzynarodowych w latach 1953–1960
- wyjaśnia znaczenie terminów: Wielki Skok, rewolucja kulturalna
- zna daty: wojny domowej w Chinach (1946–1949), początku Wielkiego Skoku (1958), rewolucji kulturalnej (1966–1968)
- identyfikuje postacie: Mao Zedonga, Kim Ir Sena, Ho Szi Mina
- omawia sposoby realizacji i skutki tzw. Wielkiego Skoku w Chinach
- wyjaśnia, w jaki sposób przebiegała rewolucja kulturalna w Chinach
- wyjaśnia znaczenie terminów: metoda tzw. biernego oporu, Rok Afryki
- zna datę: Roku Afryki (1960)
- identyfikuje postać: Mahatmy Gandhiego
- przedstawia skutki rozpadu brytyjskiego imperium kolonialnego w Indiach
- charakteryzuje problemy państw Trzeciego Świata po uzyskaniu niepodległości
- wyjaśnia znaczenie terminów: syjonizm, wojna sześciodniowa, wojna Jom Kippur, Organizacja Wyzwolenia Palestyny (OWP)
- zna daty: powstania Izraela (1948), wojny sześciodniowej (1967), wojny Jom Kippur (1973), I wojny w Zatoce Perskiej (1990)
- identyfikuje postacie: Dawida Ben Guriona, Jasira Arafata
- wskazuje na mapie rejon Bliskiego Wschodu i Zatoki Perskiej
- przedstawia okoliczności, w jakich powstało państwo Izrael
- wymienia przyczyny i skutki konfliktów izraelsko-arabskich
- omawia konflikt w rejonie Zatoki Perskiej
- wyjaśnia znaczenie terminów: kryzys kubański, lądowanie w Zatoce Świń, odprężenie
- zna daty: desantu w Zatoce Świń (1961), ogłoszenia blokady morskiej Kuby (X 1962), wojny w Wietnamie (1957–1975), interwencji wojsk Układu Warszawskiego w Czechosłowacji (20/21 VIII 1968)
- identyfikuje postacie: Nikity Chruszczowa, Johna F. Kennedy’ego, Richarda Nixona, Leonida Breżniewa, Alexandra Dubčeka
- przedstawia przyczyny i skutki konfliktu kubańskiego
- przedstawia przyczyny i skutki amerykańskiej interwencji w Wietnamie
- wyjaśnia okoliczności interwencji sił Układu Warszawskiego w Czechosłowacji
- wyjaśnia znaczenie terminów: Europejska Wspólnota Węgla i Stali (EWWiS), Europejska Wspólnota Gospodarcza (EWG), Europejska Wspólnota Energii Atomowej (Euratom), Komisja Europejska, Parlament Europejski, układ z Schengen, traktat z Maastricht
- zna daty: podpisania układu w Schengen (1985), zawarcia traktatu w Maastricht (1992)
- identyfikuje postacie: Konrada Adenauera, Alcida De Gasperiego
- wskazuje na mapie państwa należące do UE
- wymienia zjawiska, które wpłynęły na umocnienie się demokracji w Europie Zachodniej po II wojnie światowej
- przedstawia etapy tworzenia Unii Europejskiej
- wyjaśnia znaczenie terminów: ruch kontestatorski, hipisi, pacyfizm, feminizm, segregacja rasowa

	– zna daty: obrad Soboru Watykańskiego II (1962–1965), zniesienia segregacji rasowej w USA (1964) – identyfikuje postacie: Martina Luthera Kinga, Jana XXIII, Pawła VI – przedstawia przyczyny przemian społecznych i kulturowych w drugiej połowie XX w. – wymienia hasła ruchów kontestatorskich – przedstawia cele buntów studenckich w krajach zachodnich w latach 60. – wyjaśnia, na czym polegała walka z segregacją rasową w USA – wymienia skutki obrad Soboru Watykańskiego II
Dobra	<u>Wiadomości i umiejętności:</u> – wyjaśnia znaczenie terminów: „polskie Termopile”, Korpus Ochrony Pogranicza (KOP) – zna daty: bitwy nad Bzurą (9–22 IX 1939), ewakuacji władz państwowych i wojskowych z Warszawy (6/7 IX 1939), internowania władz polskich w Rumunii (17/18 IX 1939), kapitulacji pod Kockiem (6 X 1939) – identyfikuje postacie: Władysława Raginisa, Franciszka Kleeberga – wymienia miejsca kluczowych bitew wojny obronnej Polski stoczonych z wojskami niemieckimi i sowieckimi – przedstawia polityczne i militarne założenia planu obrony Polski w 1939 r. – omawia okoliczności wkroczenia wojsk sowieckich na terytorium Polski w kontekście paktu Ribbentrop–Mołotow – wyjaśnia znaczenie terminów: wojna zimowa, państwo marionetkowe, państwo Vichy – zna daty: wojny sowiecko-fińskiej (XI 1939 – III 1940), zajęcia republik bałtyckich przez ZSRS (VI 1940), – przedstawia ekspansję ZSRS w latach 1939–1941 – opisuje kolejne etapy agresji Niemiec w latach 1940–1941 – opisuje skutki bitwy o Anglię oraz omawia jej polityczne i militarne Znaczenie – wyjaśnia znaczenie terminów: blokada Leningradu, <i>Lend-Lease Act</i> – zna datę: blokady Leningradu (1941–1944) – identyfikuje postać: Friedricha von Paulusa – przedstawia przebieg działań wojennych na froncie wschodnim w latach 1941–1943 – charakteryzuje stosunek ludności do okupanta na zajmowanych terenach przez Niemców – przedstawia, w jaki sposób Niemcy traktowali jeńców sowieckich – wyjaśnia znaczenie terminów: „przestrzeń życiowa” (Lebensraum), „ostateczne rozwiązanie kwestii żydowskiej”, „Szoah”, „Żegota”, szmalcownicy – zna datę: konferencji w Wannsee (I 1942) – identyfikuje postacie: Heinricha Himmlera, Oskara Schindlera – wskazuje na mapie obozy koncentracyjne i obozy zagłady w Europie – przedstawia przebieg zagłady europejskich Żydów – omawia postawy ludności ziem okupowanych wobec Holokaustu i niemieckich agresorów – wyjaśnia znaczenie terminów: U-Boot, pancernik, lotniskowiec – zna daty: ataku Włoch na Egipt (VIII 1940), lądowania wojsk niemieckich w Afryce (1941), walk o Guadalcanal (VIII 1942 – II 1943) – identyfikuje postacie: Bernarda Montgomery’ego, Dwighta Davida Eisenhowera – przedstawia przebieg walk w Afryce – charakteryzuje ekspansję japońską w Azji – omawia działania wojenne na morzach i oceanach – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>Lend-Lease Act</i>, konferencja w Casablance, operacja „Market Garden”, linia Gustawa – zna daty: konferencji w Casablance (I 1943), ofensywy Armii Czerwonej na froncie wschodnim (VI 1944), zamachu na A. Hitlera (VII 1944), bitwy pod Falaise (VIII 1944) – identyfikuje postacie: Dwighta Eisenhowera, Stanisława Maczka – przedstawia etapy formowania się Wielkiej Koalicji antyhitlerowskiej – przedstawia decyzje podjęte pod-czas konferencji w Casablance – opisuje walki na froncie zachodnim i we Włoszech w latach 1943–1944 – wyjaśnia znaczenie terminów: Wał Pomorski, taktyka „żabich skoków” – zna daty: bitwy o Iwo Jimę (II–III 1945), zdobycia Berlina (2 V 1945),

- identyfikuje postać: Douglasa MacArthura
- charakteryzuje działania na froncie wschodnim, zachodnim i na Pacyfiku w latach 1944-1945
- omawia metody prowadzenia walki w rejonie Azji i Pacyfiku oraz przedstawia ich skutki
- wyjaśnia znaczenie terminów: volksdeutsch, „gadzinówka”, Akcja Specjalna „Kraków”, granatowa policja, Pawiak, paszportyzacja
- zna daty: Akcji Specjalnej „Kraków” (XI 1939), paszportyzacji (1940)
- identyfikuje postać: Hansa Franka
- przedstawia i porównuje politykę okupanta niemieckiego na ziemiach wcielonych do III Rzeszy i w Generalnym Gubernatorstwie
- charakteryzuje życie codzienne w kraju pod okupacją niemiecką na przykładzie Warszawy
- zna datę: ewakuacji armii Andersa na Bliski Wschód (VIII 1942)
- identyfikuje postać: Kazimierza Sosnkowskiego
- przedstawia okoliczności podpisania układu Sikorski–Majski
- opisuje okoliczności wyjścia z ZSRS Armii Polskiej gen. Władysława Andersa
- omawia polityczne skutki katastrofy gibraltarskiej
- przedstawia tworzące się w ZSRS i w kraju pod okupacją ośrodki przyszłych polskich władz komunistycznych
- wyjaśnia znaczenie terminów: partyzantka Hubala, Służba Zwycięstwu Polski (SZP), cichociemni, Kedyw, akcja scaleniowa
- zna daty: powstania SZP (IX 1939), ZWZ (XI 1939)
- identyfikuje postacie: Henryka Dobrzańskiego, Jana Karskiego, Jana Nowaka-Jeziorańskiego
- omawia proces budowania struktur wojskowych Polskiego Państwa Podziemnego
- wyjaśnia, na czym polegała akcja scaleniowa
- wymienia najważniejsze akcje zbrojne ZWZ-AK
- charakteryzuje działalność polskich partii politycznych w okresie okupacji
- przedstawia działalność Delegatury Rządu na Kraj
- wymienia znaczenie terminów: kontyngent, czarny rynek, Żydowska Organizacja Bojowa (ŻOB), szmalcownik, Ukraińska Powstańcza Armia (UPA), czystki etniczne
- zna daty: decyzji o przeprowadzeniu Holokaustu (1942), początku wysiedlenia na Zamojszczyźnie (XI 1942), tzw. krwawej niedzieli (11 VII 1943)
- identyfikuje postacie: Władysława Bartoszewskiego, Zofii Kossak-Szczuckiej, Witolda Pileckiego, Jana Karskiego
- omawia wysiedlenia na Zamojszczyźnie i ich skutki
- charakteryzuje warunki życia w getcie
- opisuje postawy Polaków wobec Holokaustu
- przedstawia przyczyny i przebieg konfliktu polsko-ukraińskiego na Kresach Wschodnich
- wyjaśnia znaczenie terminu: operacja „Ostra Brama”
- zna daty: operacji „Ostra Brama” (VII 1944)
- identyfikuje postać: Antoniego Chruściela ps. Monter
- opisuje realizację planu „Burza” na Kresach Wschodnich
- przedstawia sytuację w Warszawie w przededniu powstania i opisuje jej wpływ na bezpośrednią decyzję wydania rozkazu o wybuchu powstania
- omawia postawę wielkich mocarstw wobec powstania warszawskiego
- zna daty: powstania armii gen. Z. Berlinga w ZSRS (V 1943), bitwy pod Falaise (VIII 1944), bitwy pod Arnhem (IX 1944)
- identyfikuje postacie: Stanisława Maczka, Stanisława Sosabowskiego, Zygmunta Berlinga
- opisuje szlak bojowy polskich jednostek wojskowych walczących na lądzie, na morzu i w powietrzu na wszystkich frontach II wojny światowej
- wyjaśnia znaczenie terminów: Krajowa Rada Narodowa (KRN), Niepodległość („NIE”)
- zna daty: powołania KRN (31 XII 1943/1 I 1944), powstania Rządu Tymczasowego Rzeczypospolitej Polskiej (XII 1944), rozwiązania AK (19 I 1945)
- identyfikuje postacie: Edwarda Osóbki-Morawskiego, Augusta Emila Fieldorfa ps. Nil
- podaje przejawy zależności powojennej Polski od ZSRS
- opisuje metody represji zastosowane przez komunistów wobec Polskiego Państwa

Podziemnego

- wyjaśnia znaczenie terminów: plan Marshalla (Europejski Plan Odbudowy), denazyfikacja, demilitaryzacja, dekartelizacja, demokratyzacja
- zna daty: ogłoszenia planu Marshalla (VI 1947)
- identyfikuje postacie: Clementa Attlee, George'a Marshalla
- wskazuje na mapie państwa, które przyjęły pomoc USA w ramach planu Marshalla
- przedstawia polityczne skutki II wojny światowej
- wyjaśnia przyczyny dominacji USA i ZSRS w powojennym świecie
- wyjaśnia znaczenie terminów: Bizonia, powstanie berlińskie
- zna daty: przemówienia W. Churchilla w Fulton (III 1946), powstania Bizonii (1947), powołania Trizonii (1949), powstania berlińskiego (VI 1953)
- wskazuje na mapie podział Niemiec na strefy okupacyjne
- przedstawia proces powstania dwóch państw niemieckich
- wyjaśnia znaczenie terminów: Rada Wzajemnej Pomocy Gospodarczej (RWPG)
- zna daty: powstania RWPG (1949), wkroczenia Armii Czerwonej na Węgry (XI 1956), końca okresu odprężenia między Wschodem a Zachodem (1960)
- identyfikuje postacie: Josipa Broza-Tity, Ławrientija Berii, Imre Nagya
- wyjaśnia, w jakich okolicznościach doszło do konfliktu między ZSRS a komunistycznymi władzami Jugosławii
- charakteryzuje sposób sprawowania władzy i prowadzoną politykę przez N. Chruszczowa
- przedstawia przebieg powstania węgierskiego z 1956 r.
- wyjaśnia znaczenie terminów: Kuomintang, reedukacja
- zna daty: powstania Chińskiej Republiki Ludowej (X 1949), proklamowania Republiki Chińskiej (1949), bitwy pod Dien Bien Phu (1954)
- identyfikuje postacie: Czang Kaj-szeka, Douglasa MacArthura
- przedstawia przyczyny i skutki wojny domowej w Chinach po II wojnie światowej
- opisuje skutki polityki gospodarczej i kulturalnej Mao Zedonga
- opisuje proces dekolonizacji Indochin
- wyjaśnia znaczenie terminów: Indyjski Kongres Narodowy, Liga Muzułmańska, Organizacja Jedności Afrykańskiej (OJA), Ruch Państw Niezrzeszonych, neokolonializm
- zna daty: powstania Indii i Pakistanu (1947), konferencji w Bandungu (1955)
- wyjaśnia, jaką rolę w procesie dekolonizacji Indii odegrał Indyjski Kongres Narodowy
- podaje przyczyny konfliktu indyjsko-pakistańskiego
- wyjaśnia znaczenie terminów: intifada, Autonomia Palestyńska, operacja „Pustynna burza”
- zna daty: wydania deklaracji Balfoura (1917), wojny o niepodległość Izraela (1948–1949), wojny izraelsko-egipskiej (X 1956), porozumienia w Camp David (1978), wybuchu intifady (1987), porozumienia z Oslo (1993)
- identyfikuje postacie: Ruhollaha Chomeiniego, Saddama Husajna
- omawia proces powstawania państwa Izrael i jego funkcjonowanie w pierwszych latach niepodległości
- przedstawia przyczyny i skutki rewolucji islamskiej w Iranie
- wyjaśnia znaczenie terminów: Vietcong, Konferencja Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie, Czerwoni Khmerzy
- zna daty: przejścia władzy na Kubie przez F. Castro (1959), Konferencji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (1973–1975), dyktatury Czerwonych Khmerów (1975–1979),
- identyfikuje po-stać Dwighta Eisenhowera
- omawia główne założenia polityki zagranicznej ZSRS i USA w latach 60. i 70. XX w.
- przedstawia skutki rządów Czerwonych Khmerów w Kambodży
- wyjaśnia znaczenie terminów: plan Schumana, Rada Europejska
- zna daty: ogłoszenia planu Schumana (1950), powstania Komisji Wspólnot Europejskich (1967)
- wskazuje na mapie etapy rozszerzania EWG
- omawia wpływ integracji europejskiej na rozwój gospodarczy i demokratyzację państw Europy Zachodniej

	– porównuje sytuację gospodarczą państw Europy Zachodniej i Wschodniej – wyjaśnia znaczenie terminów: rewolucja seksualna, kontrkultura, Greenpeace, Woodstock, terroryzm polityczny – zna daty: buntów studenckich we Francji (1968), festiwalu w Woodstock (1969), marszu w Waszyngtonie (1963) – wymienia przykłady zespołów rockowych, które miały wpływ na kształtowanie się kultury młodzieżowej lat 60. i 70. – omawia cechy charakterystyczne ruchów kontestatorskich – prezentuje poglądy ruchów feministycznych w XX w. – omawia przyczyny, przejawy i skutki buntów studenckich – opisuje walkę o równouprawnienie w USA
Bardzo dobra	<u>Wiadomości i umiejętności:</u> – wyjaśnia znaczenie terminów: prowokacja gliwicka, Grupy Specjalne (<i>Einsatzgruppen</i>) – zna daty: prowokacji gliwickiej (31 VIII 1939), kapitulacji Helu (2 X 1939), – identyfikuje postacie: Franciszka Dąbrowskiego, Józefa Unruga, Tadeusza Kutrzeby – porównuje plany Polski i Niemiec przygotowane na wypadek wojny – przedstawia stosunek sił ZSRS, Niemiec i Polski – wyjaśnia znaczenie terminów: Komitet Wolnej Francji, linia Mannerheima – zna datę: ewakuacji wojsk alianckich z Dunkierki (V–VI 1940) – identyfikuje postacie: Vidkuna Quislinga, Philippe’a Pétaina – omawia sposób przejęcia kontroli nad republikami bałtyckimi przez ZSRS w 1940 r. – porównuje potencjał militarny wojsk niemieckich i brytyjskich w czasie wojny o Anglię – wskazuje powody zbliżenia Wielkiej Brytanii i USA do ZSRS – przedstawia warunki prowadzenia działań wojennych przez Niemcy na terenie ZSRS – wyjaśnia przyczyny i okoliczności zdobycia przewagi militarnej przez ZSRS – wyjaśnia znaczenie terminów: Babi Jar, Ponary, czetnicy – zna datę: wybuchu antyniemieckiego powstania w Paryżu (VIII 1942) – identyfikuje postacie: Josipa Broza-Tity, Raoula Wallenberga, Henryka Sławika – porównuje sytuację ludności na terytoriach okupowanych przez Niemców – wyjaśnia znaczenie terminu: operacja „Torch” – zna datę: nalotów na Maltę (1940–1942) – wskazuje na mapie obszary opanowane przez Japończyków do końca 1942 r. – przedstawia rozwiązania militarne, które obie strony stosowały podczas zmagania na Oceanie Atlantyckim – wyjaśnia znaczenie terminu: operacja „Bagration” – identyfikuje postać: Clausa von Stauffenberga – przedstawia przyczyny, okoliczności i skutki zamachu na Hitlera – charakteryzuje założenia polityki zagranicznej wielkich mocarstw w czasie II wojny światowej – zna daty: bitwy na Morzu Filipińskim (VI 1944), – charakteryzuje założenia polityki zagranicznej wielkich mocarstw w czasie II wojny światowej – wyjaśnia, w jakich okolicznościach nastąpiła kapitulacja III Rzeszy – wyjaśnia znaczenie terminu: operacja „Tannenberg” – zna daty: wyborów do zgromadzeń na Kresach (X 1939), deportacji Polaków w głąb ZSRS (II, IV i VI 1940 oraz V/VI 1941) – przedstawia zmiany terytorialne na ziemiach polskich pod okupacją – przedstawia deportacji Polaków w głąb ZSRR – wyjaśnia znaczenie terminu: Rada Narodowa RP – omawia losy polskich żołnierzy internowanych po klęsce wrześniowej – wyjaśnia znaczenie terminów: Polityczny Komitet Porozumiewawczy (PKP), Narodowa Organizacja Wojskowa, Bataliony Chłopskie, Narodowe Siły Zbrojne, Gwardia Ludowa, Armia Ludowa (AL) – zna daty: akcji pod Arsenalem (1943), zamachu na F. Kutscherę (II 1944) – identyfikuje postacie: Michała Karaszewicza-Tokarzewskiego, Cyryla Ratajskiego,

Franza Kutschery

- charakteryzuje działalność partyzantki majora Hubala
- omawia strukturę i działalność Szarych Szeregów
- wyjaśnia, w jaki sposób rząd emigracyjny utrzymywał kontakty z krajem pod okupacją
- zna daty: zamordowania rodziny Ulmów (24 III 1944)
- identyfikuje postać: Stepana Bandery
- opisuje przebieg powstania w getcie warszawskim
- przedstawia stosunek państw zachodnich do Holokaustu
- identyfikuje postać: Ericha von dem Bacha-Zelewskiego
- omawia okoliczności polityczne i militarne, które wpłynęły na podjęcie decyzji o wybuchu powstania w Warszawie
- identyfikuje postacie: Zygmunta Szyszko-Bohusza, Karola Świerczewskiego
- charakteryzuje proces formowania się polskich oddziałów wojskowych we Francji
- identyfikuje postacie: Iwana Sierowa, Jana Stanisława Jankowskiego, Kazimierza Pużaka
- wyjaśnia, w jaki sposób decyzje Wielkiej Trójki w Teheranie łamały postanowienia *Karty atlantyckiej*
- omawia postawy działaczy Polskiego Państwa Podziemnego wobec reżimu komunistycznego
- wyjaśnia, dlaczego państwa Europy Wschodniej nie skorzystały z planu Marshalla
- wyjaśnia, w jaki sposób zrealizowano w Niemczech zasadę czterech D
- porównuje politykę państw zachodnich i ZSRS wobec Niemiec pod okupacją
- identyfikuje postać Waltera Ulbrichta
- wyjaśnia genezę blokady Berlina Zachodniego
- podaje przyczyny wybuchu powstania berlińskiego
- omawia różnice między państwami niemieckimi
- wyjaśnia znaczenie terminów: żdanowszczyzna, Kominform
- zna daty: powstania Kominformu (IX 1947),
- identyfikuje postać: Andrieja Żdanowa
- charakteryzuje i porównuje sytuację społeczno-polityczną w ZSRS po zakończeniu II wojny światowej i po śmierci Stalin
- wyjaśnia znaczenie terminów: Czerwona Gwardia (hunwejbini), *Czerwona księżeczka*
- zna daty: rozejmu w Panmunđonie (1953)
- opisuje komunistyczne reżimy w Chinach i Korei Północnej, szczególnie uwzględniając stosunek władzy do jednostki
- przedstawia rywalizację USA i ZSRS podczas wojny w Korei
- zna daty: wojny w Algierii (1954–1962), wojny w Biafrze (1967)
- identyfikuje postać: Charles’a de Gaulle’a
- charakteryzuje konflikty zbrojne w Afryce w dobie dekolonizacji i po 1960 r.
- wyjaśnia znaczenie terminów: kibuc, szyici, zamach w Monachium
- zna daty: rezolucji ONZ o podziale Palestyny (1947), nacjonalizacji Kanału Sueskiego (1956), zamachu w Monachium (1972)
- identyfikuje postacie: Gamala Abdela Nasera, Menachema Begina
- charakteryzuje i ocenia zjawisko terroryzmu palestyńskiego
- wyjaśnia znaczenie terminu: „gorąca linia” między Moskwą i Waszyngtonem
- zna daty: umieszczenia pierwszego sztucznego satelity w kosmosie (1947), wysłania pierwszego człowieka w kosmos (1961), lądowania na Księżycu (1969),
- identyfikuje postacie: Pol Pota, Jurija Gagarina, Neila Armstronga
- wyjaśnia znaczenie terminów: Organizacja Europejskiej Współpracy Gospodarczej (OEEC), Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD)
- zna daty: rewolucji goździków (1974), końca dyktatury F. Franco w Hiszpanii (1975)
- identyfikuje postacie: Antonia de Oliveiry Salazara, króla Juana Carlosa
- wyjaśnia, w jaki sposób doszło do demokratycznych przemian w krajach Europy Zachodniej i Południowej
- wyjaśnia znaczenie terminów: Frakcja Czerwonej Armii, Czerwone Brygady

	– identyfikuje postacie: Adreasa Baadera, Alda Moro – podaje przykłady wybitnych osobowości ruchów kontestatorskich – omawia genezę, przejawy i skutki terroryzmu politycznego
Celująca	<u>Wiadomości i umiejętności:</u> – ocenia postawę aliantów zachodnich wobec Polski we wrześniu 1939 r. – ocenia postawę władz polskich we wrześniu 1939 r. – ocenia sytuację polityczną i militarną w Europie w 1941 r. – ocenia postawę władz sowieckich w czasie Wielkiej Wojny Ojczyźnianej – ocenia postawy wobec Holokaustu – ocenia konsekwencje włączenia się USA do wojny – przedstawia wizję powojennego świata zarysowaną w <i>Karcie atlantyckiej</i> przez przywódców USA i Wielkiej Brytanii – ocenia założenia ładu jałtańskiego – ocenia decyzję Amerykanów o użyciu bomby atomowej przeciwko Japonii – porównuje i ocenia okupacyjną politykę władz niemieckich i sowieckich wobec polskiego społeczeństwa – ocenia znaczenie układu Sikorski–Majski dla sprawy polskiej w czasie II wojny światowej – ocenia postawy Polaków wobec polityki okupantów – ocenia postawy Polaków wobec Holokaustu – ocenia decyzję władz polskiego podziemia dotyczącą wybuchu powstania, uwzględniając sytuację międzynarodową i wewnętrzną – ocenia postawę aliantów zachodnich i ZSRS wobec powstania warszawskiego – ocenia udział Polaków w walkach na frontach II wojny światowej – ocenia stosunek wielkich mocarstw do sprawy polskiej – ocenia znaczenie powstania ONZ i NATO – ocenia politykę ZSRS wobec państw Europy Środkowo-Wschodniej – ocenia politykę państw okupacyjnych wobec Niemiec – ocenia następstwa procesu dekolonizacji – przedstawia najważniejsze skutki polityczne i gospodarcze procesu dekolonizacji – ocenia rolę Mahatmy Gandhiego w procesie dekolonizacji Indii – ocenia rolę światowych mocarstw w konflikcie bliskowschodnim – omawia wpływy ZSRS na świecie i ocenia ich polityczne konsekwencje – ocenia gospodarcze i polityczne skutki integracji europejskiej – ocenia skutki społeczne, kulturalne i polityczne przemian obyczajowych lat 60. XX w. – ocenia znaczenie reform Soboru Watykańskiego II

Historia- klasa VIII

Wymagania na ocenę roczną

Ocena	Wymagania
Dopuszczająca	Uczeń: <u>Wiadomości i umiejętności:</u> – wyjaśnia znaczenie terminów: Ziemie Odzyskane, referendum ludowe – zna daty: referendum ludowego (30 VI 1946), pierwszych powojennych wyborów parlamentarnych (I 1947) – identyfikuje postacie: Stanisława Mikołajczyka, Bolesława Bieruta, Władysława Gomułki – wskazuje na mapie granice Polski po II wojnie światowej – przedstawia etapy przejmowania władzy w Polsce przez komunistów – wyjaśnia znaczenie terminu: żołnierze niezłomni (wyklęci) – identyfikuje postacie: Danuty Siedzikówny ps. Inka, Witolda Pileckiego – wymienia przykłady represji stosowanych wobec antykomunistycznego ruchu oporu – wyjaśnia znaczenie terminów: reforma rolna, nacjonalizacja przemysłu

- zna datę: wydania dekretu o reformie rolnej (IX 1944)
- omawia założenia i skutki realizacji dekretów o reformie rolnej i nacjonalizacji przemysłu
- wyjaśnia znaczenie terminów: Polska Zjednoczona Partia Robotnicza (PZPR), Polska Rzeczpospolita Ludowa (PRL)
- zna datę: przyjęcia konstytucji PRL (22 VII 1952)
- identyfikuje postacie: Władysława Gomułki, Bolesława Bieruta
- podaje główne cechy ustroju politycznego Polski w okresie stalinowskim
- wyjaśnia znaczenie terminu: poznański Czerwiec
- zna datę: polskiego Października (X 1956)
- identyfikuje postać: Władysława Gomułki
- wyjaśnia przyczyny i skutki wydarzeń poznańskiego Czerwca i polskiego Października w 1956 r.
- wyjaśnia znaczenie terminów: obchody Tysiąclecia Chrztu Polski, Marzec '68, Grudzień '70
- zna daty: obchodów Tysiąclecia Chrztu Polski (1966), wydarzeń marcowych (III 1968)
- identyfikuje postać: Władysława Gomułki
- wyjaśnia przyczyny i skutki wydarzeń z marca 1968 r. i grudnia 1970 r.
- wyjaśnia znaczenie terminu: „druga Polska”
- identyfikuje postać: Edwarda Gierka
- wymienia cechy charakterystyczne rządów E. Gierka
- wyjaśnia znaczenie terminu: Czerwiec '76
- zna daty: wydarzeń czerwcowych (VI 1976), wyboru Karola Wojtyły na papieża (16 X 1978)
- identyfikuje postacie: Edwarda Gierka, Jana Pawła II
- przedstawia okoliczności narodzin opozycji demokratycznej w Polsce
- wyjaśnia wpływ wyboru Karola Wojtyły na papieża na sytuację w Polsce
- wyjaśnia znaczenie terminów: wydarzenia sierpniowe, NSZZ „Solidarność”
- zna datę: strajków sierpniowych (VIII 1980)
- identyfikuje postać: Lecha Wałęsy
- przedstawia przyczyny i skutki strajków sierpniowych w 1980 r.
- wyjaśnia znaczenie terminu: stan wojenny
- zna daty: wprowadzenia stanu wojennego (12/13 XII 1981), zniesienia stanu wojennego (22 VII 1983)
- identyfikuje postacie: Wojciecha Jaruzelskiego, Lecha Wałęsy
- przedstawia okoliczności wprowadzenia stanu wojennego w Polsce
- wskazuje wydarzenia, które doprowadziły do upadku komunizmu w Polsce
- wyjaśnia znaczenie terminów: *pierestrojka*, Jesień Ludów
- identyfikuje postacie: Ronalda Reagana, Michaiła Gorbaczowa
- przedstawia rolę Michaiła Gorbaczowa w upadku komunizmu w państwach bloku wschodniego
- wyjaśnia znaczenie terminów: obrady Okrągłego Stołu, wybory czerwcowe
- zna daty: obrad Okrągłego Stołu (II–IV 1989), wyborów czerwcowych (4 VI 1989)
- identyfikuje postacie: Lecha Wałęsy, Wojciecha Jaruzelskiego
- wskazuje wydarzenia, które doprowadziły do upadku komunizmu w Polsce
- zna datę: wejścia Polski, Czech i Węgier do NATO (1999)
- identyfikuje postać: Władimira Putina
- wyjaśnia okoliczności wstąpienia Polski, Czech i Węgier do NATO
- wyjaśnia znaczenie terminu: Al-Kaida
- zna datę: ataku na World Trade Center (11 IX 2001)
- identyfikuje postać: George’a W. Busha
- wyjaśnia przyczyny i skutki wojny z terroryzmem po 2001 r.
- przedstawia przyczyny dominacji USA we współczesnym świecie
- wyjaśnia znaczenie terminów: gospodarka wolnorynkowa, prywatyzacja
- zna datę: uchwalenia Konstytucji RP (2 IV 1997)
- identyfikuje postacie: Tadeusza Mazowieckiego, Lecha Wałęsy, Aleksandra Kwaśniewskiego, Lecha Kaczyńskiego

	– wymienia najistotniejsze przemiany ustrojowe i ekonomiczne III Rzeczypospolitej – wyjaśnia znaczenie terminów: NATO, Unia Europejska – zna daty: przyjęcia Polski do NATO (12 III 1999), wejścia Polski do UE (1 V 2004) – identyfikuje postać: Aleksandra Kwaśniewskiego – przedstawia przyczyny i skutki przystąpienia Polski do NATO i UE – wymienia korzyści, jakie przyniosła Polsce integracja z UE oraz wejście do NATO – wyjaśnia znaczenie terminów: internet, telefonia komórkowa, globalizacja – wyjaśnia, jakie szanse i zagrożenia niesie za sobą globalizacja – omawia zalety i wady nowych środków komunikacji – wyjaśnia znaczenie terminu: przeludnienie – wymienia najważniejsze zagrożenia społeczne współczesnego świata
Dostateczna	<u>Wiadomości i umiejętności:</u> – wyjaśnia znaczenie terminów: linia Curzona, repatrianci, akcja „Wisła”, Polskie Stronnictwo Ludowe (PSL), „cuda nad urną”, demokracja ludowa – zna daty: pogromu kieleckiego (1946), akcji „Wisła”(1947) – identyfikuje postać: Józefa Cyrankiewicza – wskazuje na mapie kierunki powojennych przesiedleń ludności na ziemiach polskich – omawia zmiany terytorium Polski po II wojnie światowej w odniesieniu do granic z 1939 r. – przedstawia przyczyny i skutki migracji ludności na ziemiach polskich po II wojnie światowej – omawia przyczyny i skutki akcji „Wisła” – przedstawia okoliczności i skutki przeprowadzenia referendum ludowego – opisuje metody, dzięki którym komuniści zdobyli władzę w Polsce – wyjaśnia znaczenie terminów: podziemie niepodległościowe, Zrzeszenie „Wolność i Niezawisłość” (WiN) – zna daty: powołania WiN (IX 1945), wykonania wyroków śmierci na Witoldzie Pileckim (1948), Danucie Siedzikównie ps. Inka (1948) i Emilu Fieldorfe ps. Nil (1953) – identyfikuje postacie: Jana Rodowicza ps. Anoda, Emila Fieldorfa ps. Nil, Jana Nowaka-Jeziorańskiego – wyjaśnia, jakie cele przyświecały organizacjom podziemia niepodległościowego – przedstawia metody działania organizacji podziemia niepodległościowego – wyjaśnia znaczenie terminów: bitwa o handel, plan trzyletni – zna daty: ustawy o nacjonalizacji (I 1946), tzw. bitwy o handel (1947), planu trzyletniego (1947–1949) – przedstawia bilans polskich strat wojennych w gospodarce – opisuje zniszczenia wojenne Polski – wyjaśnia, na czym polegała bitwa o handel i jakie były jej skutki – podaje założenia planu trzyletniego i efekt jego realizacji – wyjaśnia znaczenie terminów: system monopartyjny, system centralnego sterowania, plan sześcioletni, kolektywizacja, stalinizm, socrealizm – zna daty: powstania PZPR (XII 1948), planu sześcioletniego (1950–1955) – identyfikuje postać: Stefana Wyszyńskiego – podaje założenia planu sześcioletniego – omawia przyczyny i skutki kolektywizacji w Polsce – wskazuje cechy charakterystyczne socrealizmu w kulturze polskiej – przedstawia założenia konstytucji PRL z 1952 r. – przytacza przykłady terroru w czasach stalinowskich – wyjaśnia znaczenie terminów: „polska droga do socjalizmu”, Służba Bezpieczeństwa (SB), odwilż październikowa – zna daty: wydarzeń poznańskich (28–30 VI 1956), wyboru W. Gomułki na I sekretarza KC PZPR (X 1956), – identyfikuje postać: Józefa Cyrankiewicza – omawia przejawy odwilży październikowej w Polsce – przedstawia przebieg wydarzeń poznańskiego Czerwca i polskiego Października w 1956 r. – prezentuje okoliczności dojścia Władysława Gomułki do władzy – charakteryzuje zakończenia okresu odwilży w Polsce w kontekście ograniczenia wolności słowa – wyjaśnia znaczenie terminu: mała stabilizacja

	– zna daty: układu PRL–RFN (7 XII 1970), wydarzeń grudniowych na Wybrzeżu (14–21 XII 1970) – identyfikuje postacie: Willy’ego Brandta, Stefana Wyszyńskiego, Edwarda Gierka – charakteryzuje okres rządów W. Gomułki, w tym politykę zagraniczną PRL – przedstawia przebieg obchodów milenijnych – przedstawia przebieg wydarzeń marcowych 1968 r. – opisuje przebieg wydarzeń na Wybrzeżu w 1970 r. – wyjaśnia znaczenie terminu: „propaganda sukcesu” – zna datę: nowelizacji konstytucji PRL (1976) – omawia wpływ zagranicznych kredytów na rozwój przemysłu ciężkiego i górnictwa – przedstawia zmiany w życiu codziennym Polaków za czasów rządów E. Gierka – wyjaśnia, na czym polegała propaganda sukcesu w czasie rządów E. Gierka – wyjaśnia znaczenie terminów: spekulacja, Komitet Obrony Robotników (KOR), tajny współpracownik (TW) – zna daty: powstania KOR (IX 1976), I pielgrzymki Jana Pawła II do Polski (VI 1979) – identyfikuje postacie: Jacka Kuronia, Adama Michnika, Antoniego Macierewicza, Stanisława Pyjasa – opisuje genezę, przebieg i skutki wydarzeń czerwcowych w 1976 r. – określa cele i opisuje działalność KOR-u – wyjaśnia znaczenie terminów: strajk okupacyjny, strajk solidarnościowy, 21 postulatów, porozumienia sierpniowe – zna daty: porozumień sierpniowych (31 VIII 1980), powstania NSZZ „Solidarność” (IX 1980) – identyfikuje postacie: Anny Walentynowicz, Stanisława Kani, Wojciecha Jaruzelskiego – omawia przebieg wydarzeń sierpniowych – wyjaśnia, w jaki sposób władze komunistyczne w Polsce przygotowywały się do konfrontacji siłowej z opozycją – wyjaśnia znaczenie terminów: Wojskowa Rada Ocalenia Narodowego (WRON), ZOMO, internowanie – zna daty: pacyfikacji kopalni Wujek (16 XII 1981), przyznania Pokojowej Nagrody Nobla L. Wałęsie (1983) – identyfikuje postać: Jerzego Popiełuszki – charakteryzuje przebieg stanu wojennego w Polsce – przedstawia reakcję społeczeństwa na stan wojenny – omawia okoliczności zniesienia stanu wojennego w Polsce – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>glasnost</i>, <i>uskorzenie</i>, aksamitna rewolucja, Wspólnota Niepodległych Państw (WNP) – zna daty: obalenia komunizmu w Polsce, Bułgarii, Rumunii i na Węgrzech (1989-1990), rozpadu ZSRS (1990), zjednoczenia Niemiec (1990), rozwiązania ZSRS (XII 1991) – identyfikuje postacie: Václava Havla, Borysa Jelcyna – przedstawia przejawy kryzysu ZSRS w latach 80. XX w. – wymienia próby reform w ZSRS i określa ich skutki polityczne – wyjaśnia okoliczności rozpadu ZSRS – wyjaśnia znaczenie terminów: Obywatelski Klub Parlamentarny (OKP), sejm kontraktowy, hiperinflacja – zna daty: wyboru W. Jaruzelskiego na prezydenta (VII 1989), powołania rządu T. Mazowieckiego (12 IX 1989) – identyfikuje postacie: Tadeusza Mazowieckiego, Bronisława Geremka, Jarosława Kaczyńskiego – podaje postanowienia i skutki obrad Okrągłego Stołu – prezentuje następstwa wyborów czerwcowych – wyjaśnia znaczenie terminu: Wspólnota Niepodległych Państw (WNP) – zna daty: powstania Wspólnoty Niepodległych Państw (1991), pomarańczowej rewolucji (2004), rozpadu Jugosławii (1991–1992) – identyfikuje postacie: Billa Clintona, Borysa Jelcyna – charakteryzuje rządy W. Putina w Rosji – wymienia problemy, z jakimi spotkały się podczas transformacji ustrojowej kraje postsowieckie – prezentuje skutki rozpadu Jugosławii

	– wyjaśnia znaczenie terminów: polityka neokolonializmu, apartheid, Autonomia Palestyńska – zna datę: inwazji USA na Irak (2003) – identyfikuje postacie: Osamy bin Ladena, Saddama Husajna – wyjaśnia, na czym polega polityka neokolonializmu i jakie niesie za sobą skutki – przedstawia przyczyny i charakter wojny w Iraku – omawia zjawisko terroryzmu islamskiego – wyjaśnia znaczenie terminów: plan Balcerowicza, bezrobocie, pluralizm polityczny – zna daty: wdrożenia planu Balcerowicza (1990), wyboru L. Wałęsy na prezydenta (XII 1990), pierwszych w pełni demokratycznych wyborów do parlamentu (27 X 1991), wyboru A. Kwaśniewskiego na prezydenta (1995), wyboru L. Kaczyńskiego na prezydenta (2005) – identyfikuje postacie: Leszka Balcerowicza, Jacka Kuronia, Ryszarda Kaczorowskiego – omawia założenia, realizację i skutki gospodarcze planu Balcerowicza – wyjaśnia przyczyny rozpadu obozu solidarnościowego – wymienia reformy przeprowadzone pod koniec lat 90. XX w. – omawia podstawy ustrojowe III Rzeczypospolitej w świetle konstytucji z 1997 r. – wyjaśnia znaczenie terminu: referendum akcesyjne – zna daty: referendum akcesyjnego (VI 2003), udziału wojsk polskich w wojnie w Afganistanie (2002) i Iraku (2003) – identyfikuje postacie: Bronisława Geremka, Billa Clintona, Borysa Jelcyna – wymienia i omawia etapy integracji Polski z UE – przedstawia postawy Polaków wobec problemu integracji Polski z UE – omawia konsekwencje członkostwa Polski w NATO – wyjaśnia znaczenie terminów: amerykańizacja, kultura masowa – opisuje przejawy globalizacji we współczesnym świecie – wskazuje cechy współczesnej kultury masowej – opisuje zjawisko amerykańizacji – przedstawia konsekwencje wzrostu poziomu urbanizacji współczesnego świata – wyjaśnia, na czym polega zjawisko przeludnienia – wyjaśnia znaczenie terminów: bogata Północ, biedne Południe – wymienia problemy demograficzne współczesnego świata – wskazuje rejony świata, w których występują największe nierówności społeczne – prezentuje zagrożenia ekologiczne współczesnego świata
Dobra	<i>Wiadomości i umiejętności:</i> – wyjaśnia znaczenie terminów: partie koncesjonowane, Urząd Bezpieczeństwa (UB), Milicja Obywatelska (MO), cenzura prewencyjna – zna daty: polsko-sowieckiego układu granicznego (VIII 1945), uchwalenia „małej konstytucji” (II 1947), uznania nienaruszalności polskiej granicy zachodniej przez NRD (1950) i RFN (1970) – charakteryzuje międzynarodowe uwarunkowania ukształtowania polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej – przedstawia stosunek polskich partii politycznych do referendum ludowego – podaje przejawy zależności powojennej Polski od ZSRS – wyjaśnia znaczenie terminów: Ministerstwo Bezpieczeństwa Publicznego (MBP), Urząd Bezpieczeństwa (UB), Radio Wolna Europa – zna daty: wykonania wyroków śmierci na Zygmuncie Szendzielarzu ps. Łupaszka (1948), ucieczki Józefa Światły na Zachód (1953), rozbicia ostatniego zgrupowania podziemia antykomunistycznego (1963) – identyfikuje postacie: Zygmunta Szendzielarza ps. Łupaszka, Józefa Światły – omawia sposób funkcjonowania komunistycznego aparatu terroru – wyjaśnia, jakie cele chciały osiągnąć władze komunistyczne poprzez stosowanie terroru wobec swoich przeciwników – wyjaśnia znaczenie terminów: UNRRA, Centralny Urząd Planowania – przedstawia proces zagospodarowywania Ziemi Odzyskanych – przedstawia straty dóbr kulturalnych w Polsce – określa społeczne i polityczne konsekwencje wprowadzenia dekretów o reformie rolnej oraz nacjonalizacji przemysłu – wyjaśnia znaczenie terminów: odchylenie pravicowo-nacjonalistyczne, „wyścig pracy”,

	Państwowe Gospodarstwa Rolne, kułak, Związek Młodzieży Polskiej (ZMP) – zna datę: internowania S. Wyszyńskiego (1953–1956) – identyfikuje postacie: Jakuba Bermana, Hilarego Minca – przedstawia okoliczności powstania PZPR – przedstawia konsekwencje społeczne i ekonomiczne planu sześcioletniego – wymienia przykłady świadczące o stalinizacji Polski – omawia cele propagandy komunistycznej w czasach stalinizmu – wyjaśnia znaczenie terminów: puławianie, natolińczycy – zna daty: śmierci J. Stalina (5 III 1953), obrad VIII Plenum KC PZPR (X 1956), końca odwilży w Polsce (1957) – identyfikuje postać: Edwarda Ochaba – wyjaśnia okoliczności zwołania VIII Plenum KC PZPR – omawia proces odwilży po dojściu W. Gomułki do władzy – wyjaśnia znaczenie terminów: peregrynacja, rewizjoniści, dogmatycy, <i>List 34</i> – zna daty: listu episkopatu polskiego do episkopatu niemieckiego (1965), opublikowania <i>Listu 34</i> (1964), zdjęcia „Dziadów” z afisza w teatrze Narodowym (I 1968), ogłoszenia podwyżek cen żywności (12 XII 1970) – identyfikuje postacie: Andrzeja Wajdy, Jacka Kuronia, Karola Modzelewskiego, Adama Michnika, Henryka Szlajfera – charakteryzuje przyczyny i narastanie konfliktu władz z Kościołem katolickim – opisuje narodziny i działalność opozycji – wyjaśnia znaczenie terminów: ukryte bezrobocie, kino moralnego niepokoju – identyfikuje postacie: Andrzeja Wajdy, Krzysztofa Zanussiego – wyjaśnia, dlaczego polityka gospodarcza E. Gierka zakończyła się niepowodzeniem – przedstawia okoliczności i skutki nowelizacji konstytucji w 1976 r. – wyjaśnia znaczenie terminów: ciche podwyżki, Ruch Obrony Praw Człowieka i Obywatela (ROPCiO), drugi obieg, Konfederacja Polski Niepodległej (KPN) – zna daty: powstania ROPCiO (1977), utworzenia KPN (1979) – identyfikuje postacie: Zbigniewa i Zofii Romaszewskich, Leszka Moczulskiego, Anny Walentynowicz – wyjaśnia, dlaczego władze komunistyczne w mniejszym stopniu niż dotąd represjonowały ugrupowania opozycyjne – wyjaśnia znaczenie terminów: Międzyzakładowy Komitet Strajkowy (MKS), karnawał „Solidarności” – zna daty: przejęcia władzy przez W. Jaruzelskiego (1981), I zjazdu NSZZ „Solidarność” (IX–X 1981) porozumień szczecińskich (VIII 1980), porozumień jastrzębskich (IX 1980) – identyfikuje postacie: Bogdana Borusewicza, Andrzeja Gwiazdy, Mieczysława Jagielskiego – omawia działalność NSZZ „Solidarność” w okresie tzw. karnawału „Solidarności” – wyjaśnia znaczenie terminów: Tymczasowa Komisja Koordynacyjna NSZZ „Solidarność”, Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych (OPZZ) – zna daty: zawieszenia stanu wojennego (XII 1982), powstania OPZZ (1984), zamordowania ks. J. Popiełuszki (1984) – identyfikuje postacie: Grzegorza Przemyka, Zbigniewa Bujaka, Władysława Frasyniuka, Bogdana Lisa – przedstawia reakcję świata na sytuację w Polsce w okresie stanu wojennego – charakteryzuje sytuację PRL po zniesieniu stanu wojennego – wyjaśnia znaczenie terminów: mudżahedini, dżihad, efekt domina, Konferencja Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (KBWE), komitety helsińskie, Karta 77 – zna daty: interwencji zbrojnej ZSRS w Afganistanie (1979–1989), przejścia władzy przez M. Gorbaczowa (1985), katastrofy w Czarnobylu (1986), ogłoszenia niepodległości przez Litwę (1990) – identyfikuje postać: Nicolae Ceaușescu – charakteryzuje politykę R. Reagana i jej wpływ na zmianę sytuacji międzynarodowej – charakteryzuje wydarzenia Jesieni Ludów w państwach bloku wschodniego – omawia proces rozpadu ZSRS, uwzględniając powstanie niepodległych państw w Europie – wyjaśnia znaczenie terminów: Urząd Ochrony Państwa (UOP), weryfikacja – zna daty: ponownego zalegalizowania NSZZ „Solidarność” (IV 1989), przyjęcia nazwy

	Rzeczpospolita Polska (29 XII 1989) – identyfikuje postacie: Czesława Kiszczaka, Leszka Balcerowicza, Krzysztofa Skubiszewskiego – omawia okoliczności zwołania Okrągłego Stołu – przedstawia reformy rządu T. Mazowieckiego – wyjaśnia znaczenie terminów: Euromajdan, rewolucja róż – zna daty: wojny w Jugosławii (1991–1995), ludobójstwa w Srebrenicy (1995), porozumienia w Dayton (XI 1995), rewolucji róż (2004), Euromajdanu (2013/2014) – identyfikuje postacie: Aleksandra Łukaszenki, Wiktora Janukowycza, Wiktora Juszczenki, Micheila Saakaszwilego – omawia proces demokratyzacji Ukrainy i Gruzji – przedstawia przyczyny i skutki wojen w byłej Jugosławii i Czeczenii – wyjaśnia znaczenie terminów: masakra na placu Tiananmen, talibowie, tzw. Państwo Islamskie – zna daty: porozumienia izraelsko-palestyńskiego w Oslo (1993), masakry na placu Tiananmen (VI 1989), wybuchu wojny w Syrii (2011), aneksji Krymu (2014) – identyfikuje postacie: Nelsona Mandeli, Jasira Arafata, Icchaka Rabina, Szimona Peresa – przedstawia rozwój gospodarczy Chin i Japonii w drugiej połowie XX w. – wyjaśnia znaczenie terminu: „wojna na górze” – zna daty: początku „wojny na górze” (1990), uchwalenia małej konstytucji (X 1992), noweli grudniowej (XII 1989), reformy administracyjnej (1997) – identyfikuje postacie: Jana Krzysztofa Bieleckiego, Jarosława Kaczyńskiego – omawia koszty społeczne reform gospodarczych – charakteryzuje scenę polityczną pierwszych lat demokratycznej Polski – przedstawia proces budowania podstaw prawnych III Rzeczypospolitej – wyjaśnia znaczenie terminów: Trójkąt Weimarski, program „Partnerstwo dla Pokoju” – zna daty: podpisania Układu europejskiego (XII 1991), powstania Trójkąta Weimarskiego (1991), wyjścia ostatnich wojsk rosyjskich z Polski (1993), podpisania protokołu akcesyjnego Polski do Paktu Północnoatlantyckiego (1997), podpisania Traktatu nicejskiego (2000) – identyfikuje postać: Włodzimierza Cimoszewicza – określa główne kierunki polskiej polityki zagranicznej – wymienia i omawia etapy polskiej akcesji do NATO – wyjaśnia znaczenie terminów: antyglobaliści, bogata Północ, biedne Południe, „globalna wioska” – wymienia poglądy przeciwników globalizacji – przedstawia skutki rozwoju turystyki – omawia przyczyny, kierunki i skutki ruchów migracyjnych we współczesnym świecie – wyjaśnia znaczenie terminów: Czarna Afryka, Euroapol, efekt cieplarniany – określa przyczyny i skutki narastania nierówności społecznych we współczesnym świecie – wyjaśnia, jakie zagrożenia niesie za sobą przestępczość zorganizowana – przedstawia działania współczesnego świata na rzecz poprawy stanu ekologicznego naszej planety
Bardzo dobra	<u>Wiadomości i umiejętności:</u> – identyfikuje postacie: Karola Świerczewskiego, Augusta Hlonda – przedstawia proces odbudowy ośrodków uniwersyteckich w powojennej Polsce – przedstawia różne postawy społeczeństwa polskiego wobec nowej władzy oraz ich uwarunkowania polityczne, społeczne i ekonomiczne – wyjaśnia znaczenie terminu: Narodowe Zjednoczenie Wojskowe – zna daty: powstania Radia Wolna Europa (1949) i jej rozgłośni polskiej (1951), procesu IV Zarządu Głównego WiN (1950), wykonania wyroków na członków IV Zarządu Głównego WiN (1951) – identyfikuje postacie: Mariana Bernaciaka ps. Orlik, Hieronima Dekutowskiego ps. Zapora, Franciszka Jaskulskiego ps. Zagończyk, Józefa Franczaka ps. Lalek – przedstawia okoliczności, w jakich ujawniono kulisy działalności komunistycznych służb bezpieczeństwa – wyjaśnia znaczenie terminu: Ministerstwo Ziem Odzyskanych

- zna datę: powołania Ministerstwa Ziem Odzyskanych (1945)
- wyjaśnia, jak nowi mieszkańcy traktowali Ziemię Odzyskaną
- omawia przebieg odbudowy Warszawy
- zna datę: podpisania porozumienia między rządem a Episkopatem (1950)
- identyfikuje postacie: Konstantego Rokossowskiego, Czesława Kaczmarskiego
- wyjaśnia, dlaczego w Wojsku Polskim nadal występowały silne wpływy sowieckie
- opisuje system represji władz komunistycznych wobec Kościoła
- wyjaśnia znaczenie terminów: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych (MSW), „Po Prostu”
- identyfikuje postacie: Adama Ważyka, Romana Strzałkowskiego
- wyjaśnia, w jaki sposób *Poemat dla dorosłych* i publikacje w „Po Prostu” odzwierciedlały nastroje niezadowolenia społecznego w latach 50. XX w.
- prezentuje poglądy natolińców i puławian
- wyjaśnia znaczenie terminów: polska szkoła filmowa, „Polityka”, „komandosi”, Zmotoryzowane Odwoływanie Milicji Obywatelskiej (ZOMO)
- identyfikuje postacie: Antoniego Słonimskiego, Zbigniewa Cybulskiego, Tadeusza Różewicza, Andrzeja Munka, Wojciecha Jerzego Hasa
- omawia stosunek władz PRL do inteligencji
- wyjaśnia przyczyny i skutki kampanii antysemitycznej w Polsce w 1968 r.
- identyfikuje postać: Piotra Jaroszewicza
- przedstawia wpływ kina moralnego niepokoju na kształtowanie postaw Polaków
- wyjaśnia znaczenie terminów: Wolne Związki Zawodowe (WZZ), Ruch Młodej Polski (RMP)
- zna datę: założenia WZZ (1978)
- identyfikuje postacie: Stanisława Barańczaka, Andrzeja Gwiazdy, Krzysztofa Wyszkowskiego, Bogdana Borusewicza
- charakteryzuje rozwój organizacji opozycyjnych w latach 70. XX w.
- wyjaśnia znaczenie terminu: kryzys bydgoski
- zna daty: zamachu na Jana Pawła II (V 1981), kryzysu bydgoskiego (III 1981)
- identyfikuje postacie: Ryszarda Kuklińskiego, Jimmy’ego Cartera
- przedstawia reakcję ZSRS na wydarzenia w Polsce w 1980 r.
- zna daty: zamordowania G. Przemyskiego (1983)
- identyfikuje postać: Kornela Morawieckiego
- charakteryzuje opozycję antykomunistyczną w Polsce w latach 80. XX w.
- wyjaśnia znaczenie terminów: „imperium zła”, pucz Janajewa
- zna daty: puczu Janajewa (1991), rozwiązania RWPG i Układu Warszawskiego (1991)
- identyfikuje postać: Giennadija Janajewa
- wyjaśnia, jakie były przyczyny rozwiązania RWPG i Układu Warszawskiego
- wyjaśnia znaczenie katastrofy w Czarnobylu dla Europy i ZSRS
- wyjaśnia znaczenie terminu „gruba linia”/„gruba kreska” i problem z jego rozumieniem
- zna datę: debaty Miodowicz–Wałęsa (XI 1988)
- identyfikuje postacie: Alfreda Miodowicza, Mieczysława Rakowskiego
- wyjaśnia znaczenie terminu: oligarchia
- zna daty: I wojny czeczeńskiej (1994–1996), II wojny czeczeńskiej (1999–2009), wojny o Osetię Południową (2008)
- identyfikuje postacie: Dżochara Dudajewa, Ramzana Kadyrowa
- charakteryzuje sytuację polityczną na Kaukazie i w Naddniestrzu
- zna daty: ludobójstwa w Rwandzie (1994), wybuchu wojny domowej w Jemenie (2015)
- identyfikuje postać: Baszara al-Asada
- wyjaśnia, dlaczego manifestacja chińskich studentów w 1989 r. zakończyła się niepowodzeniem
- wyjaśnia, jakie są przyczyny współczesnych konfliktów w Afryce
- wyjaśnia znaczenie terminu: popiwek
- zna datę: rozwiązania PZPR (I 1990)
- wyjaśnia znaczenie terminów: Środkowoeuropejskie Porozumienie

	o Wolnym Handlu (CEFTA), grupa luksemburska – opisuje udział Polski w wojnie z terroryzmem – wyjaśnia znaczenie terminu: Dolina Krzemowa – omawia szanse i niebezpieczeństwa dla człowieka, wynikające ze współczesnych zmian cywilizacyjnych – wyjaśnia znaczenie terminów: arabska wiosna, Państwo Islamskie, protokół z Kioto – zna daty: wejścia w życie protokołu z Kioto (2005), arabskiej wiosny (2010–2013) – przedstawia przyczyny i skutki przemian w świecie arabskim w latach 2010–2013 – wyjaśnia, na czym polegają kontrasty społeczne we współczesnym świecie
Celująca	<i>Wiadomości i umiejętności:</i> – ocenia postawy Polaków wobec nowego reżimu – ocenia postawy działaczy podziemia niepodległościowego i żołnierzy niezłomnych – ocenia skutki społeczne reform gospodarczych i gospodarki planowej – ocenia metody sprawowania władzy w Polsce na początku lat 50. – ocenia kult jednostki w Polsce w okresie stalinizmu – ocenia postawy Józefa Cyrankiewicza i Władysława Gomułki wobec wydarzeń poznańskich – ocenia zachowanie władz PRL w obliczu wydarzeń na Wybrzeżu w 1970 r. – ocenia rolę Kościoła katolickiego i środowisk studenckich w kształtowaniu opozycji wobec władz PRL – ocenia okres rządów Edwarda Gierka – ocenia postawy społeczeństwa wobec stanu wojennego – ocenia rolę M. Gorbaczowa i R. Reagana w zmianie układu sił w polityce międzynarodowej – ocenia znaczenie obrad Okrągłego Stołu dla przemian politycznych w Polsce – ocenia rolę W. Putina w przywróceniu Rosji roli mocarstwa – ocenia problem terroryzmu – ocenia wpływ USA na sytuację polityczną współczesnego świata – ocenia przemiany polityczne i gospodarcze w Polsce po 1989 r. – ocenia rezultaty polskiego członkostwa w NATO i UE – ocenia skutki zjawiska amerykańskiej kultury na świecie – przedstawia działania podejmowane w celu niwelowania problemów demograficznych, społecznych i ekologicznych we współczesnym świecie